

XXXIX OLIMPIADA FIZYCZNA (1989/1990). Stopień III, zad. doświadczalne – D.

Źródło:	Komitet Główny Olimpiady Fizycznej, Fizyka w Szkole Nr 1, 1991
Autor :	Marta Kicińska-Habior
Nazwa zadania:	Wyznaczanie sprawności żarówki
Działy:	Elektryczność
Słowa kluczowe:	Sprawność, moc, energia, napięcie, zasilacz, transformator, żarówka, termometr laboratoryjny, przewody, amperomierz, woltomierz, promieniowanie w zakresie widzialnym, bliska podczerwień

Zadanie doświadczalne – D, zawody III stopnia, XXXIX OF.

Masz do dyspozycji żarówkę na niskie napięcie (do 24 V) o mocy $20\text{ W} \div 50\text{ W}$ (np. odpowiednią żarówkę samochodową) z dodatkowymi przewodami, odpowiedni zasilacz, transformator lub akumulator umożliwiający zasilanie żarówki napięciem nominalnym, termometr laboratoryjny lub fotograficzny, zegarek, słoik lub zlewkę (o średnicy 2 cm większej niż średnica żarówki) oraz menzurkę z wodą, czarną farbę plakatową (akwarelę, tusz lub inną farbę rozpuszczalną w wodzie), statyw, amperomierz, woltomierz.

Wyznacz sprawność żarówki dla promieniowania emitowanego w całym zakresie widzialnym i bliskiej podczerwieni, przepuszczanym przez warstwę wody o grubości rzędu 1 cm. Omów zjawiska wpływające na dokładność pomiaru.

Sprawność żarówki w danym zakresie widma jest to stosunek energii wypromieniowanej w tym zakresie widma do energii dostarczanej.

Ze względów bezpieczeństwa nie należy stosować napięć wyższych niż 24 V (absolutnie nie można stosować żarówek na 220 V!). Źródło napięcia musi być odizolowane od sieci (można stosować np. transformator, ale nie można stosować autotransformatora).

Nie wkładać rozgrzanej żarówki do wody ze względu na jej możliwość pęknięcia!